

Інформаційно-комунікаційні технології
в управлінні та інформаційно-ресурсному
забезпеченні освіти і науки

Спірін О. М.,

доктор педагогічних наук, головний науковий співробітник, Інститут
інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України
ПЕРЕДУМОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ
ЕЛЕКТРОННОЇ БІБЛІОТЕКИ НАПН УКРАЇНИ

1. У проектних рішеннях використовуються технології відкритих систем, відкриті мережеві протоколи, перспективні схеми і стандарти, що мають розвиток.
2. Усі проектні рішення мають бути типізовані і орієнтуватися на міжбібліотечну співпрацю та кооперацію у відповідності до правил міжнародного інформаційного обміну.
3. У проекті необхідно максимально використовувати передовий досвід реалізації електронних бібліотек в інших організаціях у цілому або у вигляді окремих функціональних складових.
4. Проект ЕБ створюється за модульною схемою. Вся система ЕБ розбивається на модулі – підсистеми. Підсистеми виділяються за принципом функціональної спільності і подібності технологій. Такий принцип організації дозволяє розподілити проектування ЕБ між спеціалістами різного профілю, а згодом забезпечує можливість заміни окремих модулів або їх зміну з метою вдосконалення функціонала ЕБ або її адаптації до нових умов.
5. У проекті необхідно передбачити поетапне впровадження підсистем та їхніх функціональних складових, а також можливість масштабування, розвитку та доопрацювання рішень у кожній з наявних підсистем.
6. Технологічна інтеграція – єдність для всієї системи технології створення, оновлення, збереження і використання інформаційних ресурсів, зокрема, одноразове опрацювання документів поряд з багаторазовим і багатоцільовим їх використанням.
7. Корпоративність – дотримання принципів корпоративної взаємодії освітніх і наукових бібліотек та забезпечення органічного вбудовування ЕБ АПН України в інформаційно-освітнє середовище України.
8. Регламентованість усіх етапів функціонування ЕБ стандартами, маршрутними та поопераційними технологіями, нормативами на ресурсні та часові показники і т. п.
9. Пріоритет економічної доцільності – вибір таких проектних рішень, які за умови досягнення поставлених цілей і завдань забезпечують мінімізацію витрат фінансових, матеріальних і кадрових ресурсів.
10. Максимальне використання готових рішень для скорочення вартості і термінів розробки та впровадження, а також зменшення помилок проектування.

42

Усі оригінальні розробки в функціоналі майбутньої системи пов'язані з інтеграцією і взаємодією готових блоків системи між собою.

11. Дотримання принципу спадкоємності – проект передбачається створювати на основі вже працюючого функціонала з максимально повним використанням наявних рішень.

Управління інформаційними ресурсами починається з того моменту, коли автор ресурсу направляє текст ресурсу і дані про нього в сховище (репозиторій). При цьому відбувається автоматична реєстрація ресурсу в системі, автоматичне індексування, і дані стають доступними для пошуку.

Підготовка та електронне опрацювання документів здійснюється авторами та редакторами ЕБ, які виділяються зі штату бібліотеки (установи), що бере участь у проекті. Проект планується втілювати централізовано, тобто на базі ІТЗН будуватиметься єдине сховище, у якому виділяються робочі області колекцій для кожної з установ НАПН:

Інститут педагогіки;

Інститут психології ім. Г.С. Костюка;
Інститут спеціальної педагогіки НАПН України;
Інститут проблем виховання;
Інститут соціальної та політичної психології;
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих;
Інститут вищої освіти;
Інститут інформаційних технологій і засобів навчання;
Інститут професійно-технічної освіти;
Інститут обдарованої дитини;
Інститут спеціальної педагогіки;
Інститут соціальної та політичної психології НАПН України;
Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О.Сухомлинського;
Науково-методичний центр "Українська етнопедагогіка і народознавство"
НАПН України і Прикарпатського університету ім. в. Стефаніка (м. Івано-
Франківськ);
Львівський науково-практичний центр професійно-технічної освіти;
Кримський науково-методичний центр управління освітою (м. Сімферополь);
Науково-методичний центр інтеграції змісту освіти (м. Одеса);
ДВНЗ "Університет менеджменту освіти";
Видавництво «Педагогічна преса»;
Педагогічний музей України.

Щоб уникнути проблем з дотриманням законодавства з авторського права, необхідною умовою є згода автора, який депонує свій ресурс до ЕБ, з умовами, на яких це ресурс буде публікуватися в ЕБ.

Список використаних джерел:

1. Задорожна Н.Т., Лавріщева К.М. Менеджмент документообігу в інформаційних системах освіти (для ВНЗ і ППО): Навч.-метод. посіб. – К.: КП Видавництво «Педагогічна думка», 2007. – 227 с.
2. Захарова О.В., Захарова Е.Г., Резніченко В.А. Каталог наукових електронних бібліотек в Інтернет – Київ, 2005. - 76с.
3. Послання Президента України Віктора Януковича до Українського народу від 03.06.2010 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1082.7104.0> – Заголовок с екрана.
4. Регейло І.Ю., Задорожна Н.Т., Базелюк О.В. Концепція Інтернет-порталу Національної Академії педагогічних наук України/Регейло І.Ю., Н. Т.Задорожна. – [Електронний ресурс] // Інформаційні технології і засоби навчання : 43 електронне наукове фахове видання. – 2010. – №3. – Режим доступу : <http://www.ime.edu-ua.net/em17/emg.html> – Назва з екрана
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. N 1723-р Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку професійно-технічної освіти на 2011 - 2015 роки [Електронний ресурс] – Режим доступу :http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KR101723.html – Заголовок с екрана
6. Open Archives Initiative [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.openarchives.org> – Заголовок з екрану